

KATSAUKSIA

Asovelvollisuus ja työväenjärjestöt.

Katsoen siihen seikkaan, että tässäkin maassa samoin kuin ennen pakollisen asevelvollisuuden hyväksymistä Englannissa, aseellisen varustelun ja varustuneisuuden kannattajat samalla vaativat yleistä asevelvollisuutta, joka merkitsee samaa kuin sotapalveluspakkoa, on huvittavaa ja hyödyllistä tietää, mitä tällaisen agitatsionin ylläpitäjät oikein tahtovat ja mikä heillä on mielessään. Illinois Central rautatieyhtiön varapresidentti W. L. Park puheessaan New Orleansissa vaati hallituksen täydellistä kontrollia rautateiden palveluskunnan yli, mutta ei missään tapauksessa hallituksen omistusoikeutta rautateihin. Puheessaan hän lausui:

”Ottamalla huomioon sen tärkeän osan, jota kuletuslaitokset näyttävät kansallisen puolustuksen välisenä ja sen seikan, että ihmisen kaukonäköisyys ei voi tarkalleen sanoa aikaa milloin meidänkin maamme joutuu sodan pyörteisiin, ei olisi liiallista säätiä että lakkoa, joka jollakin tavalla vaikeutaisi kuletusta, ei missään tapauksessa sallittaisi julistaa ennen kun kysymyksessä oleva riita on ollut sovintolautakunnan tutkittavana.

”Sodan saatessa koko rautateiden palveluskunta olisi saatettava sotilashallituksen määräysten alaiseksi ja työstä kieltäytyminen ja tehtäviensä täyttämättä jättäminen olisi tehtävä rangaistavaksi rikokseksi. Kansan turvallisuus ja hyvinvointi on asetettava kaiken muun yläpuolelle.”

Pakollinen työriittäisyyksien sovitteleminen merkitsee sitä, että työlläisten on hyväksyttävä sovintolautakunnan päätös, olkoonpa se päätös kuinka epäedullinen hyvänsä. Pakollinen sotapalvelus merkitsee sitä, että jos työlläiset eivät hyväksy tällaisen sovintolautakunnan päätöstä, heidät voidaan kutsua rauhan aikaanakin aseisiin ja panna työhön vastoin tahtoaan. On olemassa ainakin yksi tapaus, että niin on käynyt. Ranskassa v. 1910 pääministeri Briand kukisti menestyvältä näyttävän rautatieläisten lakon kutsamalla lakossa olevat rautatieläiset aseisiin ja komentamalla heidät takaisin niihin työpalkkoihin, joista he lakkoutuivat saadaksensa pa-

remman palkan ja paremmat työolot. Ei ole ihme, että pakollinen asevelvollisuus sai Englannissa kiivasta—vaikka ei kyllin voimakasta ja tehoisaa—vastustusta osaksensa. Ammatillisesti järjestyneet työlläiset näkivät sen vaaran, mikä pakollisesta asevelvollisuudesta voi olla rauhan tultua. Samanlainen vaara uhkaa Yhdysvaltain työlläisiä. Täällä ollaan vajoamassa samanlaista taantumusta kohden kuin Englannissakin. Ellei työväenluokka, erittäinkin sen järjestynyt osa, herää poliittiseen itsetietoisuuteen, pakollinen asevelvollisuus tulee täälläkin käytäntöön ennemmin tai myöhemmin, niin pian kuin se näyttää edulliselta hallitsevan luokan mielestä, ellei työväestö kykene sitä vastustamaan.

Opettajien järjestäminen.

Äsken perustettiin Chiagossa koko maata käsittävä opettajien järjestö, joka on yhtynyt Amerikan Työväenliittoon. Tähän järjestöön kuuluvat jo useiden suurten kaupunkien opettajien yhdistyksen ja järjestämistyö jatkuu edelleen.

Opettajan järjestön vastustaminen on tavallista voimakkaampaa. Omistava luokka on kauan ollut selvillä siitä, mikä merkitys on kansan opetus- ja vallustuslaitosten kontroleeraamisella. He ovat saavuttaneet kontrollin näiden laitosten yli taloudellisella vallalla, uhkaamalla niiden asemaa, jotka levittävät tietoisuutta sanomalehdistön, julkisten puheiden ja oppilaitosten kautta. He ovat mustasukkaisesti varjelleet koululaitoksia, antaneet opettajien ottamis- ja erottamisvallan sellaisille henkilöille, jotka ovat tunnetut omistavan luokan etujen vartijoiksi ja pitämällä opettajat riippuvaisina ja avuttomina eristetyssä asemassaan.

Tästä on ollut kaksinkertainen hyöty. Opettajat on täten voitu äkkiä erottaa eikä heillä ole ollut vetoomus-oikeutta erottamisesta, jos heidän on huomattu opettavan omistavalle luokalle vastakkaisia ajatuksia ja oppeja. Samalla on voitu pitää opettajien palkat paljon alhaisempina kuin mitä maksetaan muissa toiminna, jotka vaa-

tivat saman verran alkeisvalmistuksia ja voimanponnistuksia. Monessa tapauksessa tämän maan kansakoulujen opettajien palkat ovat alapuolella pesunaisten ja päivätyöläisten palkkoja. Se merkitsee sitä, että opettajat eivät saa kohtuullista palkkaa edes vanhoillisimman ammattionionistisen käsit-tyksen mukaan.

Vallitsevat olosuhteet pakottivat opettajat samalla tavalla kuin muutkin työläiset järjestymään. Ja tästä järjestymisestä on myös kaksinkertainen hyöty, hyöty heille itselleen ja hyöty työväenluokalle. Opettajat, sitte kun heidän järjestönsä kasvaa ja voimistuu, voivat parantaa asemaansa. Koko mantereen työväenliike tukee heitä tässä taistelussa. Samalla tavalla opettajien kuulussa järjestöön, ollessa osana Amerikan työväenliikkeestä, he tulevat työväenliikkeen hengen ja ajatusten vaikutuksen alaisiksi ja istuttavat niitä nousevaan sukupolveen, jota kasvattamassa ja jonka mielipiteitä muodostamassa he ovat lähinnä lasten vanhempia.

Työväenjärjestöt ja sodan jälkinen aika.

Lontoon satamatyöläiset ovat kokouksessaan yksimielisesti ja suuren innostuksen vallitessa hyväksyneet esityksen pitää kansainvälinen ammattionioniden konferenssi samassa kaupungissa ja samaan aikaan kuin sotilvien maiden edustajat kokoontuvat tulevan rauhan ehdoista neuvottelemaan.

Satamatyöläisten päätös johtui siitä kehotuksesta, jonka Amerikan Työväenliitto äsken lähetti kaikkien maiden työväen järjestöille. Ei ole epäilemistäkään siitä etteivätkö kaikkien sotaan sekaantuneiden maiden järjestyneet työläiset hyväksyisi yhdellä tavalla tämän esityksen. Taloudellinen välttämättömyys pakottaa heitä hyväksymään sen.

Suurbritanniassa ja ehkä vielä enemmän toisissa sotivissa maissa järjestyneet työläiset ovat olleet pakotettuja tai he ovat saadut luopumaan monista oikeuksistaan, joita he ovat saaneet sukupolvien taistelulla. Monissa teollisuusissa on naisia otettu nyt juoksuhaudoissa olevien miesten sijalle ja miehet käsittävät, että tulevaisuudessa heidän täytyy kilpaila naisten kanssa enlisisistä työpaikoistaan.

Työnantajat eivät tule vapaaehtoisesti luopumaan yhdestäkään etuo-

keudesta ja voitosta, jonka he ovat voittaneet sodan ajalla. Sodan päätyttyä työläiset saavat jälleen taistella, saadaksensa olosuhteet edes sellaisiksikaan kuin mitä ne olivat sodan puhjetessa. Tämä taistelu vaatii suurempia voimia kuin mitä yksinäisten järjestöjen määrättävissä on. Se vaatii suurempia voimia kuin mitä on jonkun vussin maan järjestyneellä työväestöllä. Se maa, joka antaa vähemmän oikeutta sodasta palaaville rikkauten tuottajilleen, määrännee keskiarvon. Tämä keskiarvo vaikuttaa kaikkiin maihin, tähänkin maahan, joka on, ainakin tähän asti, pyssynyt erossa sodasta. Siksi tuleva taistelu vaatii kaikkien maiden järjestyneiden työlätsten yhteisen voiman.

United Mine Workers Journal kehottaa pikaiseen toimintaan asiassa tässä samoin kuin kaikissa muissakin maissa. Täällä lehden mielestä olisi valittava edustajat mahdollisimman pian ja kokouksia pidettävä, koska sellainen on täällä mahdollista. Ohjelmia ja menettelytapoja yhteiseksi avuksi ja suojelukseksi olisi laadittava, esitettävä ne järjestöille ja korjattava, jotta kansainvälisellä konferenssilla kokoontuessaan olisi käytännöllisiä esityksiä käytettävänään.

Ammattionionistisen liikkeen tulevaisuus.

Yhdysvaltain työväestöön tilastollisen toimiston raportin mukaan vuonna 1912 oli kolmessatoista maassa 18,513,743 ammattionionistia. Numerot vuodelta 1912 ovat viimeiset saatavissa olevat ja toimisto arvelee nyt unloihin kuuluvan noin 15 miljoonaa miestä ja naista.

Ammattionionismi näyttää näiden numeroiden mukaan edistyneen huomattavassa määrässä viime aikoina. Mitä seurauksia ja mitä hyötyä siitä on ollut eri maiden työläisille, sitä tilastojen laatiija ei sano. Me kuitenkin voimme olla varmoja siitä, että saavutukset täysin oikeuttavat järjestöjen perustamisen ja niiden olemassaolon. Sitä ainakin osottaa se raivo, jolla omistava luokka vastustaa jokaista uutta järjestymisyrittystä ja tappelee vanhoja järjestöjä vastaan.

Hyvin usein kuulee sanottavan, aivan työläisten omassa keskuudessa, että ammattijärjestöt todellisuudessa muodostavat taantumuksellisen voiman, etteivät ne ole lainkaan vastenmielisiä pääoman omistajille ja että

työnantajat salaisuudessa katselevat niitä hyväksyvistä. Tosiasiat eivät kuitenkaan tue näitä väittämiä, jotka sinänsä jo ovat naurettavia.

Mutta samalla kertaa ammattijärjestöjen vastustajat ja niiden hyödyllisyyden väheksyjät voivat täydellä syyllä osottaa näitä puuttuvan intellektuaalista itsenäisyyttä. Paremman palkan, lyhemmän työpäivän ja parempien työsuhteiden hankinnassa unionit näyttävät onnistuvan hyvin. Tämän lisäksi ne ovat parantaneet miljoonien työläisten orjamaiset tavat ja alistuvaisuuden. Mutta milloin ne ryhtyvät johonkin sellaiseen, joka ei koske suoranaisesti jokapäiväistä elämää, niiltä puuttuu terve itsenäinen ajattelu- ja toimintakyky. Englannin työläiset esimerkiksi ovat antaneet suosiolla pois monet ankaralla taistelulla saadut etuoikeutensa kun "velvollisuutta" jatkuvasti saarnattiin heille. Englannin järjestyneet työläiset sanoivat vastustavansa pakollista sotapalvelusta. Kriittisemmällä hetkellä he kuitenkaan eivät voineet tehdä mitään muuta kuin hyväksyä merkityksettömiä päätöksiä. Englannin hallitusohjaksissa oleva omistava luokka on aivan rauhassa saanut jättää huomioonottamatta työläisten tahdon. Tällaista ei olisi voinut tapahtua, jos vain tyväestö olisi ollut päätöksensä arvoinen. Mutta järjestyneet työläiset järjestymättömien tavalla hyväksyivät olojen korjaajiksi oman luokkansa pahimmat vihamiheet.

Mutta unionit kasvavat suuremmiksi vuosi vuodelta ja ennemmin tai myöhemmin niiden on otettava käytäntöön uusia menettelytapoja. Kuten suuremmaksi ne kasvavat sitä selvemmin ne jo olemassa olollaan tulkitsevat työläisten luokka-asemaa. Tähän asti ne ovat olleet vissiin raja- ja saakka etuoikeutettu osa työväenluokasta. Järjestyneiden työläisten asema verrattuna järjestymättömien asemaan on ollut melkein ihanne, jota jotkut ovat katsooneet mahdottomaksi saavuttaa. Siksi käsitys, että tyväestö ei tarvitse mitään muuta kuin pelkän unionismin, on hyvin usein työläisissä vallinnut.

Pian, ehkä jo sodan päätyttyä, ammatillisestikin järjestyneet työläiset käsittelevät, että järjestäminen ei ole mikään päämäärä, kuten se tähän asti on ollut suurille työläisjoukoille, mutta vain keino jonkun vissin päämäärän saavuttamiseksi. Minkä päämää-

rän saavuttamiseksi näitä järjestöjä käytetään, se on tulevaisuudessa päätettävä?

Spectator.

Presidentin vaali. Eri puolueitten presidenttiehdokkaat ovat nyt nimittetyt. Ensimmäiseksi nimitti presidenttiehdokkaansa sosialistipuolue. Sosialistien ehdokkaaksi tuli Allan L. Benson. Hänet nimettiin puolueen jäsenen keskeisellä yleisäänestyksellä. Tämä tapa oli ensi kertaa käytännössä.

Porvaripuolueitten ehdokkaat nimettiin rahavallan kontroleeraamisissa konventsiiooneissa. Republikaanipuolueen ehdokkaaksi tuli Charles E. Hughes (luetaan juus). Demokraatit nimittivät uudelleen nykyisen presidentin Woodrow Wilsonin.

Progressiivipuolue on hävinnyt näyttämöltä. Sama puolue, josta useat sosialistitkin neljä vuotta sitten odottivat "suuria". Pitivät sitä Amerikan "tulevaisuuden" puolueena. Keski-luokan vallan nousun merkinä, muuta. Viime vuosien valtiovaaleissa osottautui jo, että puolueesta ei ole kuin rippeet jäljellä. Pitivät kuitenkin konventsiioonin presidenttiehdokkaan nimittämiseksi samaan aikaan kuin republikaanit. Toivoivat myös samalla tekevänsä konikaupan republikaanien kanssa. Republikaanit eivät heistä — rippeistä — paljoakaan välittäneet. Nimittivät Hughesin, eikä Rooseveltiä, jota jumalaansa progressiivit halusivat republikaanien ehdokkaaksi. Kun näin kävi, nimittivät he vastapainoksi Rooseveltiin progressiivien ehdokkaaksi. Rooseveltilta oli kuitenkin rahavalta tukkinut suun. Roosevelti yllyksi laumansa jätteet ja käski heitä "toistaiseksi" odottamaan. Mikä merkitsee samaa kuin että hyvästi. Niin se "tulevaisuuden" puolue on kuollut, eikä sillä tule tässä vaalitaistelussa olemaan merkitystä.

Samaa valtaa — dollaria — palvelevat demokraatit ja republikaanit nyt tuimasti tappelevat keskenään valtion lihapadoista. Republikaanit syyttävät Wilsonin hallitusta tolmettomuudesta, saamattomuudesta, epäamerikalaisuudesta. "Jyrkempää" suuntaa — räikeämpiä kapitalistien etujen valvomista — vaadittaisiin Washingtonissa. Pois siis Wilson ja tilalle Hughes. Demokraatit konventsiiooneissa puolestaan vakuuttivat myöskin "amerikalaisuutta" kannattavansa ennen kaikkea. Lupaavat yhtä ja toista. Rip-

peltä myöskin työväestölle. Kuten ennenkin. Vaalivalittina käytetään suuressa mittakaavassa sitä, että republikaanien presidenttiehdokas liikkuukin muka Saksan keisarin asioilla. Saksalaiset ovat hänet ostaneet. Tämä kaikki käy täydestä Amerikan porvaripuolueitten mädännäisessä poliitikassa. Wilsonin hallitus alkaa samalla osoittaa "jyrkempää" kantaa. Mexicon ja Yhdysvaltojen välit kiristettiin. Näinä päivinä ollaan tulisessa sotakihoituksessa. Militsia kutsuttiin aseisiin. Mexicon hallitukselle annettiin jyrkkiä nootteja, jotka tekevät sodan välttämisen mieltä mahdottomaksi. Jos sota syttyy, saavat demokraatit mainion vaalivalittin, hankkiakseen itselleen "isänmaallisia" äänestäjiä.

Molemmilla porvaripuolueilla on pävalitteina "Amerika ensin" ja asevarustelun lisääminen. Niistä huudetaan täydellä kurkulla.

Sosialistipuolueella on nyt mainio tilaisuus lyödä päteviä vastavaltteja. Vähänkin ajattelevaan työläiseen eivät ne voi olla vaikuttamatta. Sosialistien taholta voidaan osoittaa, että "Amerika ensin" tarkoittaa samaa kuin Morganin, Rockefellerin ym. monimiljoneerien valta yläpuolelle kaiken. Työnnriisto kukoistakoon, sitä se merkitsee, eikä mitään muuta. Toiselta puolen asevarustelu ei tarkoita minäkään muun "isänmaan" puolustamista kuin näitten dollaritherrojen omal-suuksien turvaamista ja lisäämistä. Kuularuiskuja tarvitaan "kapinallisia" työläisiä vastaan kotimaassa. Ulkomailta tarvitsee "amerikalaisuus" riistännälleen tukea.

Nykyinen tilanne on monessa suhteessa edullinen sosialistipuolueen vaalitaistelulle. Onhan nyt ollut työväestön taistelujen alkaa. Lakkoja on ollut lakkojen perästä. Yleinen tyyty-

mättömyys työväestön keskuudessa suurta. Vaikka onkin ollut "hyvä aika", s. o. työläinen on saanut työvoimaansa kaupaksi, niin toiselta puolen on kuitenkin entistä selvemmin huomattavissa, mitenkä kapitalistit tekevät sanomattoman suuria voittoja ja niistä ei anneta kuin rippeltä työväelle. Tämä pakottaa työläisiä vähitellen ajattelemaan. Hidasta tämä prosessi tosin Amerikan työväestön keskuudessa on, mutta alku on kuitenkin hyvä. Perusteellisella ja luokkatietoisella agitatsioonilla siitä voidaan kehittää valtava köyhälistön voima. Ja tämän vuoden presidentin vaaleissa siitä nähtäneen voimakas alku.

Sosialistipuolueen äänimääräksi tämän-syyskuuisissa vaaleissa arvelaan puoltatoista miljoonaakin. Mutta äänimäärän suuruus ei ole pääasia. Pääasia on, että ne, jotka seisovat sosialistipuolueen äänimäärän takana, ovat tietoista joukkoa. Joukkoa, joka ymmärtää nykyisen yhteiskunnan luokkavastakohdat ja sen taistelun, minkä avulla yhteiskunta voidaan tehdä työväestölle elämisen arvoiseksi.

Tämän vuoden vaalitaistelussa ei ole sen vuoksi oleva pääasiana äänimäärän kohottaminen pelkillä reformistisilla ym. senkaltaisilla lupauksilla ja puuhilla. Nyt vaaditaan selvää luokkapoliittikkaa. Niin asevarustelu- kuin "amerikalaisuus"-kysymyksessä jne.

Selvää luokkapoliittikkaa vaalitaistelussa! Silloin vaalien tulokset ovat työväenluokalle suuresta merkityksestä. Ja jos tällöin äänimäärämme kohtaa puoleenkintoista miljoonaan, niin silloin merkitsee se sitä väkevämpää voimaa kapitalistiluokkaa vastaan. Voimaa, joka jo alkaa horjuttaa nykyisen mädännäisyyden perusteita.

